

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 7Csp/14/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8218200370
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Krochtová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2019:8218200370.5

Rozhodnutie

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Katarínou Krochtovou v právnej veci žalobcu C. Y., X.. XX.X.XXXX, L. O. XXX/XX, XXX XX L., zast. advokátom JUDr. Igor Šafranko, ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanej POHOTOVOSTĚ s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. E.. F. P., H. X/A, XXX XX L., o vydanie bezdôvodného obohatenia a iné, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni titulom bezdôvodného obohatenia sumu 566,48 Eur spolu s 5,00 % ročným úrokom z omeškania od 20.3.2018 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka v zmluve o úvere číslo 800501318 zo dňa 27.5.2011 uzatvorenej medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovanou ako veriteľom, uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, bod 11. v znení: Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, j e n e p r i j a t e ľ n á .

III. Konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 3,00 % ročne zo sumy 566,48 Eur od 20.3.2018, do zaplatenia, z a s t a v u j e .

IV. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanej n á r o k na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa v žalobe doručenej tunajšiemu súdu dňa 21.2.2018 uviedla, že so žalovanou ako veriteľom uzatvorila ako dlžník dňa 27.5.2011 zmluvu o úvere č. 800501318, predmetom ktorej bol úver v sume 1 000 Eur za poplatok 422 Eur, ktorý predstavuje 42,20 %- né navýšenie, pričom celkovú sumu 1 422 Eur mala splatiť v 3 splátkach po 494 Eur počnúc dňom 1.7.2011. Na základe toho žalovanej zaplatila sumu 1 566,48 Eur. Žalobkyňa argumentovala tým, že poplatok vo výške 422 Eur je z 2/3 tvorený nákladmi na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere so všetkou administratívou s tým spojenou (čl. 11 Všeobecných podmienok poskytnutie úveru). Podľa žalobkyne jej však žalovaná neposkytla plnenie za takýto poplatok, ktorý nebol individuálne dojednaný a svojou výškou a absenciou zodpovedajúceho protiplnenia spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. S poukazom na § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyslovila názor, že ide o neprijateľné plnenie, keďže zo zmluvy nie je možné zistiť o aké administratívne plnenie ide. V tejto súvislosti dodala, že obdobná zmluvná podmienka bola posúdená ako neprijateľná vo viacerých konaniach na Krajskom súde v Prešove, napr. v rozsudku sp. zn. 1Co/2/2015 zo dňa 11.3.2015, rozsudku sp. zn. 4Co/52/2015 zo dňa 21.10.2015 alebo v konaní vedenom pod sp. zn. 17Co/50/2015 (rozsudok zo dňa 6.8.2015).

Žalobkyňa zastávala názor, že predmetná zmluva nespĺňala všetky náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom k 27.5.2011 (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“). Žalobkyňa súčasne uviedla, že aj napriek tomu, že na predmetnej zmluve bol údaj o tom, že úver brala ako podnikateľ, pravda je taká, že ho brala pre osobnú potrebu. V tejto súvislosti poukázala na to, že bežná prax žalovanej spočívala v tom, že keď jej bolo známe, že dlžník má živnostenské oprávnenie, tak pripravila zmluvu s obchodným menom dlžníka, čo podľa žalobkyne predstavuje nekalú obchodnú prax. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/84/2011 zo dňa 26.5.2011.

2. Žalobkyňa podaním doručeným súdu dňa 19.12.2018 vzala žalobu v časti o zaplatenie ročného úroku z omeškania vo výške 3,00 % zo sumy 566,48 Eur od druhého dňa po doručení žaloby, späť a v tejto časti žiadala konanie zastaviť.

3. K žalobe sa písomne vyjadrila žalovaná podaním doručeným súdu 9.4.2018. Vo vyjadrení argumentovala tým, že do zmluvného vzťahu so žalobkyňou vstúpila na základe jej vyhlásenia s tým, že poskytnutý úver bude použitý na podnikanie, a nie na osobnú potrebu. Z tohto pohľadu preto žalobkyňa nemožno priznať postavenie spotrebiteľa. Podľa žalovanej je dôležitá skutočnosť na aký účel bol úver poskytnutý, a nie na aký účel žalobkyňa finančné prostriedky z úveru použila. Argumentovala aj rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/975/2015 zo dňa 21.2.2017, podľa ktorého nemožno dôkazné bremeno o tom, na aký účel boli finančné prostriedky použité zaťažovať žalovanú, ale že dôkaznú povinnosť v tomto smere má znášať žalobkyňa, ktorá takú skutočnosť tvrdí. Okrem toho žalovaná vzniesla aj námietku miestnej nepríslušnosti, keď žiadala, aby tunajší súd postúpil vec miestne príslušnému Okresnému súdu Bratislava I, a to s poukázaním na § 15 CSP, podľa ktorého na prejednanie veci je miestne príslušný súd, v obvode ktorého má právnická osoba svoje sídlo. Okrem toho žalovaná namietala, že § 137 CSP neumožňuje podať žalobu o určenie neplatnosti právnej skutočnosti, ktorou neprijateľnosť zmluvnej podmienky nepochybne je, jedine, ak tak ustanovuje osobitný predpis. V tejto súvislosti uviedla príklady: Zákoník práce a určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, Občiansky zákoník a určenie neplatnosti výpovede nájmu bytu. Podľa názoru žalovanej určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu. V tomto smere poukázala napr. na rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 17Csp/52/2016 zo dňa 7.6.2017, či na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. „Cdo/251/2015“ zo dňa 16.3.2016. Žalovaná teda tvrdila, že na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky nie je daný naliehavý právny záujem. Podľa názoru žalovanej žalobkyňa podala žalobu na plnenie a nedôvodne zároveň podáva aj určujúcu žalobu, pričom s určujúcim nárokom sa súd vysporiada v odôvodnení rozhodnutia. Z tohto pohľadu sa žalovanej javí žaloba účelová s cieľom navyšovať trovy konania. Žalovaná tvrdila aj to, že nárok žalobkyne je premlčaný. Poukázala na to, že nárok žalobkyne bol v celom rozsahu premlčaný v subjektívnej lehote dňa 24.9.2016, keďže žalobkyňa poslednú splátku uhradila dňa 24.9.2014. Tvrdenie žalobkyne o tom, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedela až v čase, keď ju o tom informoval jej právny zástupca, považuje žalovaná za účelové. Vo vzťahu k uvedenému poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/67/2011 a sp. zn. 5Cdo/121/2009, v ktorom podľa nej tento súd judikoval, že uverejnením zákona č. 129/2010 Z. z. v Zbierke zákonov sa predpokladá, že tento zákon sa stal známy každému, koho sa týka, a preto podľa nej aj žalobkyňa v čase uzavretia zmluvy mala vedomosť o tom, že ak v zmluve chýbajú obligatórne náležitosti, úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň žalovaná argumentovala aj tým, že ak žalobkyňa právny zástupca poučil o bezdôvodnom obohatení, ide o právne posúdenie veci, a nie o rozhodujúce skutočnosti, na základe ktorých je možné začať počítať okamih plynutia subjektívnej premlčacej doby. Na základe toho navrhla, aby súd žalobu zamietol.

4. Na pojednávaní právny zástupca žalobkyne trval na podanej žalobe a uviedol, že finančné prostriedky získané na základe zmluvy o úvere použila žalobkyňa pre osobnú potrebu. Právny zástupca uviedol, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, pretože pri uzatvorení zmluvy bola žalobkyňa dotazovaná, či má živnostenské oprávnenie a na základe toho bolo do zmluvy zapísané IČO žalobkyne, a to aj napriek tomu, že úver použila pre osobné potreby, nie na podnikanie. Súčasne poukázal na skoršie podanie, ktorým vzali žalobu sčasti späť a žiadali konanie v tejto časti zastaviť. Išlo o späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie 3,00 % ročného úroku z omeškania z uplatneného nároku. Zdôraznil, že na základe zmluvy o úvere bola žalobkyne poskytnutá suma 1 000 Eur, pričom ona žalovanej splatila sumu 1 566,48 Eur. Pokiaľ ide o nedostatky zmluvy, tak len príkladmo uviedol, že v nej chýba uvedenie druhu

spotrebiteľského úveru, úroková sadzba spotrebiteľského úveru, RPMN etc. Na základe toho navrhol žalobe vyhovieť v celom rozsahu (s výnimkou nároku, ktorý bol vzatý sčasti späť).

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu: zmluva o úvere zo dňa 27.5.2011, Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, splatené úhrady zo strany žalobkyne, písomné vyjadrenia žalobkyne a žalovanej, Oznámenie Daňového úradu Prešov, pobočka Bardejov zo dňa 11.7.2018, prednes právneho zástupcu žalobkyne, prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 19.1.2018, rozhodnutia všeobecných súdov týkajúce sa obdobných konaní.

6. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobkyňa ako dlžníka a žalovaná ako veriteľ uzavreli dňa 27.5.2011 Zmluvu o úvere č. 800501318, v ktorej sú pri dlžníkovi uvedené tieto údaje: P. Y. - R. Z..C..H., A.: XX XXX XXX, O. XX, Bardejov. Výška úveru bola 1 000 Eur a žalobkyňa sa zaviazala zaplatiť poplatok v sume 422 Eur, a teda žalovanej mala celkovo vrátiť sumu 1 422 Eur. Žalobkyňa k žalobe pripojila listinné dôkazy, z ktorých vyplýva, že ako dlžníka uzavrela so žalovanou ako veriteľom viacero zmlúv.

7. Súd konštatuje, že medzi stranami nebolo sporné uzavretie zmluvného vzťahu, výška poskytnutého úveru, či úhrada žalobkyne v prospech žalovanej. Medzi stranami bolo sporné právne postavenie žalobkyne pri uzavretí tejto zmluvy, keď táto tvrdila, že zmluvu uzatvárala v pozícii spotrebiteľa, čo popierala žalovaná. Žalovaná taktiež namietala, že určovacia žaloba v tomto prípade neprichádza do úvahy a že žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem. Voči uvedenému nároku žalobkyne vzniesla žalovaná aj námietku premlčania, keď tvrdila, že subjektívna premlčacia doba u žalobkyne uplynula 24.9.2016, keďže žalobkyňa poslednú splátku uhradila dňa 24.9.2014.

8. Žalobkyňa v priebehu konania predložila súdu dôkaz - prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. Legionárov 5, Prešov zo dňa 19.1.2018, z ktorého vyplýva, že toto združenie informovalo žalobkyňu o tom, že zmluva o úvere č. 800501318 obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a že poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Na základe toho jej bolo oznámené, že sa voči žalovanej môže domáhať vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 566,48 Eur.

9. Z oznámenia Daňového úradu Prešov, pobočka Bardejov, zo dňa 11.7.2018 vyplýva, že správca dane vykonal kontrolu predloženej účtovnej evidencie a zistil, že v knihe záväzkov k 31.12.2011 boli zistené záväzky za obdobie od roku 2008 do roku 2011, pričom záväzok žalobkyne voči žalovanej nebol z tejto evidencie zistený. V peňažnom denníku za účtovné obdobie od 5.1.2011 do 31.12.2011 neboli zistené žiadne úhrady v prospech žalovanej.

10. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka účinného k 27.5.2011 (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

12. Podľa § 53 ods. 5 OZ Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

13. Podľa § 54 ods. 2 OZ V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov č. 250/2007 Z. z. (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

15. Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

16. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) a k) zák. č. 129/2010 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: (...) j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, (...)

17. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z. z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

18. Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

19. Podľa § 298 ods. 2 CSP Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

20. S poukazom na § 42 CSP súd považuje za potrebné v úvode reagovať na námietku miestnej nepríslušnosti súdu, ktorú vzniesla žalovaná, keď žiadala, aby bol spis postúpený Okresnému súdu Bratislava I, v obvode ktorého má ako právnická osoba sídlo. V tejto súvislosti súd poukazuje na § 19 písm. d) CSP o osobitnej miestnej príslušnosti, keď na konanie o spotrebiteľskom spore je popri všeobecnom súde žalovaného miestne príslušný aj súd, v obvode ktorého má žalobca, ktorý je spotrebiteľom, trvalý pobyt. Žalobkyňa má trvalý pobyt v Bardejove, a preto na konanie je miestne príslušný aj tunajší súd.

21. Pokiaľ ide o námietku žalobkyne o tom, že v danom prípade nie je daný naliehavý právny záujem na určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky a keďže žalobkyňa podala aj žalobu na plnenie, súd by sa mal s touto otázkou vysporiadať práve v rámci tejto časti žaloby, súd poukazuje na právny záver Krajského súdu v Prešove obsiahnutý v uznesení sp. zn. 20Co/120/2017 zo dňa 26.10.2017: „Záveru súdu prvej inštancie o nemožnosti domáhať sa určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky bez súčasne uplatneného nároku na plnenie nezodpovedá ani zákonná konštrukcia ust. § 298 ods. 2 CSP, v ktorom sa iba ukladá povinnosť súdu uviesť vo výroku rozhodnutia znenie neprijateľnej zmluvnej podmienky v prípade, ak určil niektorú zo zmluvných podmienok k spotrebiteľskej zmluve za neprijateľnú alebo priznal akékoľvek plnenie z uvedenej neprijateľnej zmluvnej podmienky. V danom prípade nie je možné stotožniť sa so záverom súdu prvej inštancie o absencii naliehavého právneho záujmu žalobkyne na určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmysle ust. § 137 písm. c) CSP. V danom prípade bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu naliehavého právneho záujmu nespočíva na žalobkyni, keďže tento vyplýva priamo zo zákona. Zo samotného zákonného ust. § 53 ods. 1 OZ vyplýva právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľky na určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení účastníkov tohto konania a predmetnej spotrebiteľskej zmluvy. Platí, že členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách

uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Súdny dvor EÚ v rozhodnutí C-473/0 potvrdil, že uplynutie času v žiadnom prípade nemôže byť skutočnosťou, ktorá by mala znížiť alebo znemožniť ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS. Žalobkyňa v postavení spotrebiteľky má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách aj v zmysle ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. (každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách) z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Uvedené je aj v súlade s judikatúrou Európskeho Súdneho dvora a ochranou spotrebiteľa, a to slabšej zmluvnej strany.“

22. Súd uvádza, že naliehavý právny záujem na určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky je daný priamo v § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa a vyplýva aj z § 53 ods. 1 OZ (k tomu pozri napr. aj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/26/2016 zo dňa 28.2.2017).

23. V naznačených súvislostiach považuje súd za potrebné poukázať aj na § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Poznámka pod čiarou k odkazu 18ba) poukazuje na § 137 písm. c) a d) CSP.

24. Vychádzajúc z uvedeného súd zastáva názor, že určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky sa môže spotrebiteľ domáhať samostatnou žalobou alebo spolu so žalobou na plnenie, pričom naliehavý právny záujem je tu daný v záujme spotrebiteľa ako slabšej strany, je daný judikatúrou predovšetkým Krajského súdu v Prešove a vyplýva aj z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z., § 53 ods. 1 OZ, ako aj z § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z.

25. Súd považoval za právne významné vysporiadať sa s námietkou žalovanej o tom, že žalobkyni nie je možné priznať právne postavenie spotrebiteľa. V tejto súvislosti súd uvádza, že aj bez vylučenia žalobkyne dospel k záveru, že žalobkyňa pri uzavretí zmluvy konala ako spotrebiteľ. Súd vychádzal jednak z vyjadrení žalobkyne o tom, že úver si brala pre osobné potreby. Smerodajným v tomto smere bolo aj oznámenie správcu dane zo dňa 11.7.2018 o tom, že v účtovníctve žalovanej za roky 2008 až 2011 neeviduje žiadne údaje o záväzku voči žalovanej a v peňažnom denníku za účtovné obdobie od 5.1.2011 do 31.12.2011 nezistil žiadne úhrady v prospech žalovanej. Súd navyše zohľadnil aj bežné praktiky žalovanej pri uzatváraní zmlúv s osobami, ktoré vlastnili živnostenské oprávnenie.

26. Okrem toho sa súd riadil aj právnym názorom Krajského súdu v Prešove, ktorý v rozsudku sp. zn. 20Co/275/2016 zo dňa 28.2.2017 judikoval: „Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. ... Žalovaný má v predmete svojej činnosti poskytovať úverov a v priebehu konania nebolo žalovaným preukázané, aby úver poskytol žalobcovi za účelom výkonu obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti žalobcu. S prihliadnutím na možný výskyt zastierania skutočného účelu uzatvorenia zmluvy má v prípade pochybnosti dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ. Existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že nespotebiteľský charakter musí byť preukázaný bezpečne spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Všeobecne známou skutočnosťou sú nekalé praktiky žalovaného aplikované pri vyplňovaní základných údajov dlžníka, vrátane účelu poskytnutia finančných prostriedkov. Za daného stavu je dôvodné žalobcovi priznať postavenie spotrebiteľa.“

27. V nadväznosti na vyššie uvedené súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 20Co/295/2014, kde odvolací súd vyslovil, že spotrebiteľ má právo na to, aby jeho postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky.

28. Žalovaná súčasne namietala, že nárok žalobkyne považuje za premlčaný, keďže žalovaná uhradila poslednú splátku dňa 24.9.2014, a teda subjektívna premlčacia doba uplynula dňa 24.9.2016, pričom žalobkyňa podala žalobu dňa 21.2.2018.

29. V súvislosti s námietkou premlčania súd uvádza, že žalobkyňa sa o bezdôvodnom obohatení a o tom, kto je zaň zodpovedný, dozvedela dňa 26.9.2016, keď navštívila Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, čo vyplýva z jeho prehlásenia zo dňa 19.1.2018. Za daných okolností uplynula subjektívna premlčacia doba dňa 26.9.2018, teda v čase, keď už žalobkyňa uplatnila svoj nárok súdnou cestou. V tomto ohľade nemôže obstať argument žalovanej o tom, že žalobkyňa mala mať vedomosť o existencii právnej normy, ktorá pojednáva o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru a že uverejnením právneho predpisu v Zbierke zákonov sa predpokladá, že táto skutočnosť sa stane známa všetkým, ktorých sa týka. S takýmto argumentom sa nemožno uspokojiť zvlášť v prípadoch, keď sa poskytuje ochrana slabšej strane - spotrebiteľovi. Práve ten má byť chránený pred nekalými praktikami dodávateľov, v ktorých sa nevie zodpovedne zorientovať, pričom vyžadovať v daných situáciách prezumovanie znalosti právnej úpravy od spotrebiteľa považuje súd za požiadavku takej kvality, ktorú od bežného spotrebiteľa nemožno spravodlivo očakávať.

30. Vo vzťahu k 10-ročnej objektívnej premlčacej dobe pri bezdôvodnom obohatení Krajský súd v Prešove opakovane posúdil konanie dodávateľov, ktorí porušujú práva spotrebiteľov ako úmyselné konanie vedúce k ich bezdôvodnému obohateniu. Je totiž vylúčené, aby žalovaná ako profesionál v oblasti poskytovania úverov nepoznala spotrebiteľské právo a prijímala platby od spotrebiteľov nad rámec sumy, ktorá dodávateľovi patrí pri neplatných zmluvách, či úveroch považovaných za bezúročné a bez poplatkov (k tomu pozri napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/8/2017 zo dňa 28.6.2017, sp. zn. 2Co/193/2016 zo dňa 24.7.2017). Desaťročná objektívna premlčacia doba začala plynúť potom, čo stav bezdôvodného obohatenia bol zo strany žalovanej ukončený. Keďže poslednú splátku žalobkyňa uhradila dňa 24.9.2014, začala plynúť 10-ročná objektívna premlčacia doba, ktorá ešte neuplynula. Nárok žalobkyne teda nie je premlčaný.

31. Súd mal za preukázané, že zmluva uzavretá medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovanou ako veriteľom je zmluvou, na ktorú je potrebné aplikovať spotrebiteľské právo, a to s poukazom na to, že žalovaná vystupovala vo vzťahu k žalobkyňi v postavení podnikateľa, zatiaľ čo žalobkyňa, hoc v zmluve uviedla svoje IČO (charakteristické označenie pre podnikateľský subjekt), mala postavenie spotrebiteľa.

32. Podľa bodu 11 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

33. Súd je názoru, že zmluvné dojednanie uvedené vo výroku II. tohto rozsudku je v hrubom rozpore so záujmom spotrebiteľa, keďže z bodu 11 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru nie je zrejmé, akú výšku poplatku uznávacím prejavom žalobkyne dlžník uznáva. Uznanie dlhu nie je určitým spôsobom špecifikované. Navyše nejde o individuálne zmluvné dojednanie, čo znamená, že žalobkyňa nemala možnosť ovplyvniť znenie Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Ide teda o neplatné zmluvné dojednanie, ktoré predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

34. Pokiaľ ide o požadovanie úhrady v podobe administratívneho poplatku, v tomto smere súd poukazuje na to, že žalovaná ako veriteľ požadovala od žalobkyne ako dlžníka splnenie finančnej povinnosti za plnenie, ktoré jej z materiálneho hľadiska nebolo dodané, nebolo pre ňu osožné a nebolo ani v jej záujme. Pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je totiž potrebné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a aby to bolo v jeho záujme. Z tohto dôvodu celá odplata za úver sa javí ako neprijateľná (k tomu pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/219/2013 zo dňa 21.8.2014).

35. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že žalobkyňa mala za poskytnutý úver vo výške 1 000 Eur zaplatiť žalovanej spolu 1 422 Eur. Z toho 2/3 z poplatku 422 Eur predstavovali náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou a zvyšná 1/3 poplatku predstavovala dohodnutý úrok. Je nepochybné, že zaplatenie administratívneho poplatku

v sume 281,33 Eur (2/3 zo 422 Eur), čo predstavuje 28,13 % z poskytnutého úveru vo výške 1 000 Eur, nebolo v žiadnom prípade v prospech žalobkyne ako spotrebiteľa.

36. Na základe toho súd vo výroku rozsudku v súlade s § 298 ods. 2 Civilného sporového poriadku určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky tak, ako vyplýva z bodu II. výroku tohto rozsudku.

37. Súd vyhodnotil predmetnú zmluvu ako bezúročnú a bez poplatkov, a to s poukazom na skutočnosť, že zmluva neobsahovala obligatórny údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) - ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, a § 9 ods. 2 písm. k) - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, zákona č. 129/2010 Z. z. V dôsledku absencie týchto podstatných náležitostí zmluvy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona. Vzhľadom na to, že zmluva neobsahuje tieto podstatné náležitosti, súd nepovažoval za významné zaoberať sa ďalšími nedostatkami zmluvy s výnimkou toho, čo konštatuje nižšie v texte.

38. Súd mal za preukázané, že žalobkyňa bola na základe zmluvy o úvere č. 800501113 zo dňa 27.5.2011 poskytnutá suma 1 000 Eur. Na základe zmluvy mala žalobkyňa splatiť žalovanej sumu 1 422 Eur. Z predloženého listinného dôkazu poskytnutého samotnou žalovanou vyplýva, že žalobkyňa splatila žalovanej sumu 1 566,48 Eur. Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru mala žalovaná nárok len na vrátenie poskytnutej sumy vo výške 1 000 Eur. Prevyšujúce plnenie žalobkyne v prospech žalovanej v sume 566,48 Eur tak predstavuje bezdôvodné obohatenie, ktoré je žalovaná povinná vydať s poukazom na § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Z tohto dôvodu súd žalobe vyhovel a žalovanú zaviazal zaplatiť žalobkyňu sumu 566,48 Eur s prísli.

39. Podľa § 517 ods. 1 a 2 OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

40. Podľa § 3 a § 10c nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného v čase omeškania žalovaného výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

41. Podľa § 3 ods. 1 citovaného nariadenia účinného do 31.01.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

42. Súd priznal žalobkyňu úroky z omeškania, súc viazaný návrhom na rozhodnutie, v nižšom rozsahu ako by jej patrili, a teda vo výške 5,00 % ročne zo sumy 566,48 Eur od 20.3.2018 do zaplatenia.

43. Podľa § 144 CSP, žalobca môže vziať žalobu späť.

44. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

45. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

46. Keďže žalobkyňa vzala žalobu v časti úrokov z omeškania prevyšujúcich 5% späť a v tejto časti žiadala konanie zastaviť, súd jej návrhu vyhovel a v časti späťvzatia žaloby konanie v súlade s § 145 ods. 2 CSP zastavil. Vzhľadom na to, že žalobkyňa učinila späťvzatie ešte pred prvým pojednávaním vo veci, súhlas žalovanej nebol potrebný.

47. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v plnom rozsahu, nakoľko žalobkyňa vzala žalobu späť v nepatrnej časti nároku. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti konania vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí,

ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.